

Welkom aan boord

‘Roz...’

De naam was nog niet over zijn lippen of Lev wist dat hij fout zat. Roz heette nu Teus en ze was geen meisje meer. Haar lange haren waren afgeknipt en het restant ging schuil onder een smerig gebreid mutsje. En ze had er geen moeite mee. Ze vond het zelfs leuk om een jongen te zijn. Maar Lev bleef zich vergissen.

‘Ik bedoel Teus,’ fluisterde hij snel.

‘Zeg het eens, Stijn?’ zei ze, op dat zuigende treitertoontje van haar waar hij toch ook wel weer om kon lachen.

‘Heb jij verstand van schepen?’ vroeg Lev.

‘Hoe bedoel je?’

‘Is het normaal dat ik hier tot mijn knieën in het water sta?’

Hij hoorde haar dichterbij komen, maar zien kon hij haar nog steeds niet. Daarvoor was het duister in het ruim van de Aurora te volkomen. En dat kwam weer doordat Lev de zaklantaarn had laten vallen toen hij met zijn hoofd tegen een leiding stootte. Ze waren nu al een minuut of tien op de tast op zoek naar de uitgang.

‘Het is in elk geval niet normaal dat ik hier als een blinde kip in de buik van een bonk roest moet rondscharrelen,’ zei Roz nijdig. ‘Wat heb ik nou eigenlijk aan jou...’

‘Pas op,’ zei Lev. ‘Hier is een soort afstapje. En daarna sta je in het water.’

‘Dan blijf ik dus lekker boven.’

‘Maar het is toch niet goed, water in een schip?’

‘Nee, dat hoort eromheen te zitten, zou je zeggen.’

‘Denk je dat we zinken?’

‘Jij misschien. Ik sta droog.’

8 Lev kon er niet om lachen. Het was geen prettig idee dat ze zaten opgesloten in het ruim van een zinkend schip. Hadden ze daarvoor zoveel gevaar doorstaan en zo’n lange tocht gemaakt? Om te sterven in een roestige vissersboot?

‘Stijgt het?’ vroeg Roz.

Nee, dacht Lev. Het staat al een minuut tot net onder mijn knie. Hoger komt het niet.

‘Ik geloof van niet,’ zei hij.

‘Dan hoort het misschien toch. Weten wij veel. Ik heb een keer in een opblaasroeiboot gezeten, meer weet ik er ook niet van.’

‘Geef me eens een hand,’ zei Lev.

‘Als ik wist waar je was...’

Lev stak een arm uit en voelde in het duister. Zijn vingertoppen raakten Roz’ gezicht.

‘Tikkie, jij bent ’m.’

‘Kinderachtig joch,’ zei ze.

Maar ze greep zijn arm en trok hem omhoog, zodat hij ook weer op het droge terecht kwam. Voorzichtig schuifelde hij een stukje opzij, tastend met zijn handen in het luchtledige. Een meter, twee meter – hij voelde een wand, grof als schuurpapier als gevolg van de roest die het hele schip had aangevreten. En hij voelde een doosje, met een deksel dat naar boven geklapt kon worden. Achter het deksel zat een schakelaar.

‘Simsalabim,’ zei Lev.

Hij draaide de schakelaar om en onmiddellijk baadde de ruimte in het licht. Ze bleken op een metalen loopbrug te staan die zich uitstreckte over de hele lengte van het ruim. Aan weerszijden ervan klotste roestbruin water. Boven hun hoofd liepen dikke leidingen langs het plafond. En achter

hun rug was de uitgang, een metalen deur met een stevig wiel als sluiting, zoals bij een bankkluis. Ze waren er al die tijd vlakbij geweest.

‘Gefeliciteerd,’ zei Roz droog. ‘Dat werd tijd.’

Lev draaide aan het wiel en duwde de deur open. Frisse zeewind woei hem in het gezicht en hij snoof diep. Als jongen van de haven was hij opgegroeid met die geur van zout en water; die lucht maakte dat hij zich thuis voelde.

‘Nou, dat diepste ruim is dus niks,’ zei Roz. ‘Waar gaan we nu eens kijken?’

‘Helemaal nergens meer,’ zei een stem van ergens boven hen.

Lev keek omhoog. Op de hoogste tree van het laddertje dat naar het tweede dek leidde stond Dennis, een van de twee vis-sersknechten.

‘De kapitein zoekt jullie al een tijdje,’ ging hij verder. ‘En ik denk niet dat hij er erg blij mee is als jullie met z’n tweetjes rondscharrelen op het schip.’

‘We moeten het toch leren kennen?’ zei Roz op haar aller-liefst. ‘Wij horen ook bij de bemanning, het is net zo goed óns schip.’

‘Daar denkt de kapitein heel anders over. En jullie hebben nog genoeg te leren voor we bij de viskwekerijen zijn. Kunnen jullie knopen?’

‘Wat is knopen?’ vroeg Lev.

‘Dat bedoel ik. Mee naar het bovendek dus.’

Hij is niet echt kwaad, dacht Lev. Hij doet wel streng, maar zijn ogen blijven vriendelijk. Hij speelt een spelletje met ons. Hij is, hoe noem je dat, de kwaadste niet.

Roz dacht er net zo over. Ze begon te babbelen alsof Dennis hen net heel vriendelijk begroet had.

‘Zeg Dennis, er staat water in het ruim.’

‘Heel normaal. Als het teveel wordt, pompen we het eruit.’

Dat was een opluchting voor Lev. Voorlopig zouden ze dus niet zinken.

‘En alles is verroest...’ ging Roz verder.

Dennis zuchtte.

10 ‘We verdienen te weinig,’ zei hij. ‘Er is niet zoveel vis meer. Zelfs de kwekerijen beginnen leeg te raken. Ik heb gewoon geen geld om de schuit op te knappen.’

Je hebt óns geld toch, dacht Lev. Het geld dat we hebben betaald om mee te kunnen, om te vluchten? Maar dat geld was betaald aan Nonni Vissenbek, de kapitein van de Aurora. Misschien wist Dennis daar wel helemaal niets van. En dus hield Lev wijselijk zijn mond.

Roz niet.

‘Aurora is eigenlijk geen goede naam,’ zei ze. ‘Je zou dit schip beter de Oude Rotte kunnen noemen.’

‘Dat is niet grappig,’ zei Dennis. ‘Je moet een schip niet beledigen. Voorlopig vaart ze nog prima. En als de vangst een beetje meevalt, krijgt ze over een week een verfje. Dan zul je eens wat zien!’

Ze beklommen drie trappetjes en kwamen op het bovendek, in het heldere licht. Lev knipperde een paar keer met zijn ogen.

‘Daar liggen touwen,’ zei Dennis. ‘Hier, ik doe er een paar voor. Oudewijvenknoop, platte knoop, mastworp. Begin maar met die drie. En blijf op het dek, waar ik jullie in de gaten kan houden. Begrepen?’

Lev knikte en Roz haalde haar neus op. Met tegenzin pakte ze een touw op.

‘Ga ik een beetje zitten haken en breien,’ zei ze. ‘Ik ben toch zeker geen meisje!’

Ze moest er zelf ook om lachen. Dennis mompelde nog iets over bijdehante landrotten terwijl hij verdween in de richting van de stuurhut. Lev en Roz gingen op de rand van een dekluk zitten en begonnen te knopen.

‘Ik geloof Dennis,’ zei Lev. ‘Ik bedoel, de Aurora is een bonk roest, maar het is prachtig weer. Het duurt nog maar even totdat we bij de viskwekerijen zijn. En daar stappen we over op een IJslands schip en dat brengt ons naar de Vrije Eilanden van het Noorden. Het moet gewoon lukken.’

‘En als het niet lukt, lukt het niet,’ zei Roz. ‘Dan kunnen we er ook niets aan doen.’

‘Alles is ons gelukt, tot nu toe,’ zei Lev.

Hoe lang kende hij haar nu? Nog niet eens een week. En ze hadden al zo veel gezien, op zo veel verschillende plekken gezeten... Een roestig vissersschip kon er ook nog wel bij. Alleen jammer van dat touwknopen. Lev kreeg het niet voor elkaar.

‘Teus!’

Dat was de stem van Nonni Vissenbek zelf, de kapitein. En meteen klonk ook zijn gefluit over het dek. Dat snerpemde, doordringende fluitje was zijn handelsmerk, het ging door merg en been. Nonni had Roz blijkbaar dringend ergens voor nodig, maar die reageerde niet. Ze bleef rustig op het dekluijk zitten en legde de ene na de andere perfecte knoop in haar touw.

‘Hij roept je,’ fluisterde Lev. ‘Je heet Teus tegenwoordig, weet je nog?’

‘Dat moet jij zeggen, Stijntje,’ antwoordde Roz bits. ‘Maar ik hou niet zo van dat geblaf van hem. Als hij me nodig heeft, mag hij dat beleefd vragen.’

‘Teus! Hier! Nu!’ En weer die fluit.

Lev giechelde.

‘Ik denk dat je daar heel lang op kan wachten,’ zei hij.

Roz kwam overeind en gebaarde naar de brug dat ze Nonni gehoord had. Daarna haalde ze luidruchtig haar neus op.

‘Dan ga ik maar even,’ zei ze. ‘We moeten de kapitein te vriend houden, tenslotte.’

Lev keek haar na terwijl ze over het dek liep. Ze had echt iets van een jongen; dat slungelachtige loopje, die hoekige schouders... En dat ze een hoge stem had, maakte niet uit. Die had hij zelf ook. Hij neuriede ermee, een oud zeemansliedje dat hij ergens had opgepikt, en hij priegelde met zijn touwtje. Platte knoop, oudewijvenknoop, mastworp... Lev had er de vingers niet voor, en het geduld ook niet. Het was net zo ingewikkeld als de IJslandse woorden die Nonni ze af en toe probeerde te leren. *Madur, konur, stelpa, takk fyrir*... Een brei was het, een onontwarbare kluwen.

Hij liet het touw voor wat het was en richtte zijn blik op de horizon.

De duivel

De Aurora was nu een volle dag op zee en voer ergens ten zuiden van Engeland, maar er was geen kustlijn te zien. Overal waar Lev keek was water, rustig water, grijs als de lucht erboven. En voorbij die wolken, in het oneindige heelal, hingen de satellieten die hem volgden, die verslag deden van zijn reis aan hoge personen in betonnen kantoorgebouwen waar gewone mensen nooit binnen kwamen. Hoge personen die nu dachten dat hij Stijn was, vissersjongen. Omdat hij de identificatiechip van een jongen met die naam op zijn arm geplakt had gekregen.

Wat de echte Stijn was overkomen wist Lev niet en hij wilde het niet weten ook. Hij was al genoeg te weten gekomen sinds hij afscheid had genomen van zijn grootvader Douwe. Of nou ja, afscheid... Veel keus had hij niet gehad nadat hij in het rijk van de fluisteraars terecht was gekomen. Het leven in de stad onder de stad die hij met Roz ontdekt had, bleek net zo min vrij te zijn als zijn gewone leven.

Het duizelde Lev als hij eraan dacht wat hij in een paar dagen al had meegemaakt. Na hun spectaculaire ontsnapping uit het rijk van de fluisteraars hadden ze een lange tocht door bergen en bossen gemaakt, totdat ze eindelijk bij het huisje van Nonni terechtkwamen, die hen voor veel geld naar de vrije eilanden wilde brengen. Maar Lev was er niet gerust op. Hij had het gevoel dat ze nog heel wat gingen meemaken. Sombere gedachten over onbekende jongens als die Stijn kon hij er niet bij hebben.

Sneller dan hij verwacht had, kwam Roz weer naast hem zitten. Haar wangen waren rood en haar ogen schitterden

vervaarlijk. Lev hoefde niets te vragen, dat wist hij ondertussen wel. Ze zou vanzelf beginnen te vertellen.

‘Wat denkt hij eigenlijk!’ briepte ze. ‘Ik ben toch zeker zijn slaafje niet?’

14 ‘We betalen zelfs voor deze overtocht...’ zei Lev, maar ze lachte niet.

‘Zitten ze daar met z’n vieren te klaverjassen,’ ging Roz verder, ‘mag ik bier voor ze gaan halen! Ik heb gezegd dat ze dat lekker zelf konden doen. Ik zit hier te studeren en ik ben geen serveerster.’

‘Ober,’ zei Lev droog. ‘Je bent een jongetje...’

‘Ober ben ik ook niet. Ik word een beetje ziek van die kerels die de hele dag niks lopen te doen.’

‘Als we bij de viskwekerijen zijn, moeten ze vanzelf aan de bak,’ zei Lev. ‘En ik begrijp dat je niet afgeblaft wil worden, maar volgens mij is het verstandig om geen ruzie met die types te maken. Dat zei je net zelf. Dus als je het goed vindt, ga ik die biertjes nu maar even halen.’

Roz haalde haar schouders op en ging verder met haar knoopwerk.

Lev stak het dek over naar de kombuis en haalde acht flesjes bier uit de koeling. Dat moest voorlopig maar even genoeg zijn. Wankelend, met zijn armen vol koud glas, beklom hij het smalle trapje naar de stuurhut.

Ze zaten met z’n vieren om de kaartentafel. Nonni, de kapitein, was net aan het delen. Wes, de stuurman, zat zijn vingernagels af te bijten en hield ondertussen met een schuin oog de zee in de gaten. Dennis en de andere maat, Ahmed, staarden voor zich uit. Er hing een sfeer van verveling en landerigheid in het benauwde vertrek.

‘En daar hebben we Stijn,’ brulde Nonni. ‘Ik wist wel dat jij de verstandigste was. Heb ik dat niet gezegd, Wes? Er zit pit in die jongen.’

Wes, een schriël mannetje met een roodverbrande kop en vijandige prikoogjes, spuugde een nagel weg en lachte al zijn rotte tanden bloot.

‘Jij hebt daar kijk op, Nonni,’ zei hij. ‘Jij neemt wel vaker goeie jongens mee. Jammer dat we ze zo vaak meteen weer kwijtraken...’

15

Lev huiverde. Kwijtraken? Wat bedoelde Wes daarmee? Onwillekeurig moest Lev toch weer aan de echte Stijn denken, de jongen wiens chip hij op de schouder droeg. Waren ze die ook ‘kwijtgeraakt’?

Maar lang erover peinzen kon hij niet, want bijna onmiddellijk brak de hel los in de stuurhut. Nonni sprong op en gaf Wes een kaakslag die hem met stoel en al achterover deed slaan. Ahmed en Dennis veerden van schrik overeind.

‘Sukkel,’ siste Nonni. ‘Hou toch je bek of ik timmer ’m voorgoed dicht.’

Lev stond aan de grond genageld. Het voelde alsof hijzelf een klap had gekregen, zo onverwacht was het geweld gekomen. De aanblik van Nonni, half voorovergebogen met nog steeds gebalde vuisten en dikke, kloppende aderen in zijn korte nek maakte hem bang. Wat was deze IJslander eigenlijk voor een man? Aan wie hadden ze hun leven toevertrouwd?

Wes krabbelde met moeite op en veegde met de rug van zijn hand een straaltje bloed van zijn kin. Even leek hij besluiteloos. Toen draaide hij zich om, greep de gevallen stoel beet en slingerde die naar Nonni’s hoofd. De kapitein kon nog maar net een arm opheffen om zich te beschermen; de stoel versplinterde krakend. Een afgebroken poot vloog rakelings langs Levs hoofd tegen de deurpost. Nonni brulde van pijn en wankelde. De twee anderen sprongen naar voren om de vechters uit elkaar te halen.

Beesten zijn het, dacht Lev, agressieve beesten. En daar hoef ik niet bij te zijn...

Hij zette de flesjes op de vloer en vluchtte de stuurhut uit. Onderaan de trap kwam hij Jack tegen.

‘Klinkt gezellig daarboven,’ zei de controleur met een klein lachje.

16 Lev wrong zich zwijgend tussen Jack en de reling door. Die man had hen al niet vertrouwd toen ze vanochtend vroeg aan boord kwamen. Het was beter niets tegen hem te zeggen. Hij was tenslotte een controleur van de regering, dezelfde regering die overal in de wereld camera’s had hangen en satellieten de ruimte in schoot, de regering die chips in de armen van kleine baby’s liet zetten. De regering die hard en genadeloos optrad tegen iedereen die anders was. De regering waarvoor Lev en Roz op de vlucht waren, net als Levs ouders zeven jaar geleden. Op de vlucht naar IJsland en de Vrije Eilanden van het Noorden.

Lev haastte zich terug naar het voordek. Van boven hem kwam het geluid van vuistslagen en brekend glas. Roz stond op het dekluk, haar ogen op de stuurhut gericht.

‘Wat is dat nou?’ vroeg ze.

‘Knokken.’

‘Waarom?’

Ja, waarom? dacht Lev. Om die opmerking over jongens die kwijtraakten. Zoals misschien met de echte Stijn en Teus gebeurd was – zou dat de werkelijke bedoeling van Nonni zijn? Werden Roz en hijzelf straks gewoon ergens overboord gegooid? Bedankt voor het geld en de mazzel...

‘Iets met kaarten,’ zei Lev vaag.

Hij had er meteen spijt van. Het was niet goed om te liegen, Roz had recht op de waarheid. Ze hadden alleen elkaar, en dan moest je eerlijk zijn. Geen geheimen hebben. Bovendien had ze hem meteen door, zoals altijd.

‘Waar hebben ze ruzie om, Lev van de haven?’ vroeg ze streng.

‘Om iets wat Wes zei. Hij zei dat het jammer was dat ze zo vaak goeie jongens kwijtraakten. En toen sloeg Nonni hem van zijn stoel.’

Roz keek opnieuw naar de stuurhut waar het nu opeens vreemd stil was. Ze huiverde.

‘Kwijtraken...’

Een andere, verontrustende gedachte schoot door Levs hoofd. Zijn ouders waren ook door vissers het land uitgesmokkeld. Zeven jaar geleden. Waren ze wel ooit in Reykjavik op IJsland aangekomen? Er was geen contact mogelijk met de Vrije Eilanden, dus niemand kon het zeker weten. Zijn eigen grootvader Douwe had geld betaald voor hun overtocht, dus hij vertrouwde de vissers. Maar waar was dat vertrouwen op gebaseerd?

‘We moeten extra opletten,’ zei Roz. ‘Niet tegelijk slapen. De wacht houden. En we moeten een wapen hebben.’

De deur van de stuurhut ging open en de kapitein verscheen op de brug, een gedrongen, sombere gestalte tegen de grijze lucht. Hij had pijn en zijn arm bloedde, maar toch ging er een dreiging van hem uit zoals hij daar stond en over zee staarde, zwijgend en bewegingloos. Onwillekeurig schuifelden Lev en Roz iets dichters naar elkaar toe, alsof ze wilden laten zien dat ze samen waren en dat Nonni hen niet gemakkelijk de baas zou kunnen.

De kapitein spuwde een rode klodder in zee. Daarna haalde hij zijn neus op, wankelde de trap af en verdween in zijn hut. Lev haalde diep adem. Het bloed keerde terug in zijn hoofd en hij hervond zijn stem.

‘Wat is dat voor een man?’ fluisterde hij.

Roz zweeg en schudde met haar hoofd. Ze bleef met grote ogen naar de deur van Nonni’s hut staren, maar de kapitein liet zich niet meer zien.

‘Die man is de duivel,’ fluisterde Jack, die ongemerkt ach-

ter hen was komen staan. 'Lieve jongens, jullie varen met de duivel...'